

Langdals

I "Folkebladet Fylla" Nr. 37 1870 har Fru Katrine Høeg Højer af Hjørring gengivet følgende Sagn, som hun har hørt fortælle af allerede da afdøde Elisabeth Smidt i Hjørring:

Da Svenskerne var som Fjender i Jylland og førte sig op som Herrer, kom da ogsaa en stor Skare Krigsmænd til Thistedegnen. Rygtet for foran dem og satte Skræk i Folk. Folk i Thisted tyede da i deres Nød til Præsten, som de holdt meget af og havde god Tro til. Da Præsten hørte, hvad det var for en General, der førte Svenskerne, sagde han: "Vær I kun rolig, Generalen er en Ungdomsven af mig, og vi har lovet hinanden, at hvor vi end mødes, eller om vi end skilles, saa skal vort Venskab dog være fast, og er den ene i Nød, skal den anden hjælpe ham af yderste Evne."

Præsten tog da et Kristi Korsbillede og gik dermed Fjenden i Møde, og da han kom Fjenden nær, knælede han og løftede Korsbilledet i Vejret. Svenskerne holdt da stille, og Generalen red hen til Præsten for at høre, hvad han vilde. Præsten mindede ham da om deres Ungdomsvenskab og deres gensidige Løfter og bad om Fred for denne Egn.

Den svenske General løftede ham op, omfavnede ham og lovede, at denne Egn skulde blive sparet, og hvad de hidtil havde røvet og taget

skulde blive frigivet, saa Ejerne frit kunde hente det tilbage. Han lod straks gaa Bud derom til sit Følge og lod føje til, at den, som her løftede Haand mod nogen, skulde lide Døden.

Der var da en Svensker, som hed Langdals, der i Vrede over saa brat at skulle miste sit Bytte, huggede en Tybo ned; men Langdals blev øjeblikkelig skudt og jordet paa Stedet. Der blev opkastet en Høj over ham i Lighed med en liggende Mand, og da Højen var færdig, sprang der straks en lille Kilde frem ved Ligets Fødder, og til denne Høj og denne Kilde har det været Skik for Thistedboerne at gaa ud anden Paaskedag for at spise Paaskeæg, give Langdals Skallerne og kaste Knappenaale i Kilden for at de skulde prikke Langdals¹).

Nu er Kilden helt fyldt med Knappenaale og Æggeskaller, og Højen er pløjet om. Men Fortællerinden havde i sin Barndom været med til at spise Paaskeæg derude og prikke Langdals med Knappenaale. "Prik Langdals", sagde de gerne, naar de kastede Knappenaalene ud.

Præsten er jordet paa Thisted Kirkegaard, og indtil for kort Tid siden har der ligget en Sten paa hans Grav, hvorpaa han var afbildet med Kristusbilledet og kærligt opløftet af ovenanførte General.

Anton Jakobsen, Sæby.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1926, side 215-216)

¹ Se Aarbog 1910 S. 38.